

UCHWAŁA NR

RADY GMINY CHEŁM

z dnia r.

w sprawie przyjęcia „Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chełm na lata 2020 - 2024 z perspektywą do 2028 roku” za lata 2022 – 2023.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 i 1572) w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54,834, 1089, 1222 i 1847) Rada Gminy Chełm uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chełm na lata 2020 - 2024 z perspektywą do 2028 roku” za lata 2022 – 2023, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chełm.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Radca Prawny

Anna Bukowska

STARSZY INSPEKTOR

Aneta Szwed-Budia

ZASTĘPCA WÓJTA

Artur Kubacki

**UZASADNIENIE
DO PROJEKTU UCHWAŁY RADY GMINY CHEŁM**

**w sprawie przyjęcia „Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Dla
Gminy Chełm na lata 2020 - 2024 z perspektywą do 2028 roku”
za lata 2022 – 2023.**

Zapis art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.) nakłada na organ gminy obowiązek sporządzenia programów ochrony środowiska, jako realizacji polityki ekologicznej państwa.

Uchwałą Nr XVI/148/2020 z dnia 27 lutego 2020 roku Rada Gminy Chełm przyjęła „Program Ochrony Środowiska dla gminy Chełm na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 roku”. Zgodnie z zapisami art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.) organ wykonawczy gminy co 2 lata sporządza i przedkłada radzie gminy raport z wykonania programu ochrony środowiska. Po przedstawieniu raportu radzie gminy, organ wykonawczy gminy przekazuje go do organu wykonawczego powiatu.

Mając powyższe na uwadze, przedłożony zostaje „Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Dla Gminy Chełm na lata 2020 - 2024 z perspektywą do 2028 roku” za lata 2022 – 2023”.

W związku z powyższym podjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Załącznik do uchwały Nr.....
Rady Gminy Chełm
z dnia

**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY CHEŁM
NA LATA 2020 - 2024 Z PERSPEKTYWĄ DO 2028 ROKU**

ZA LATA 2022 – 2023

Spis treści

1	WSTĘP	3
1.1.	Podstawa prawna	3
1.2.	Okres sprawozdawczy	3
1.3.	Źródła danych	3
1.4.	Zakres opracowania	3
2	CHARAKTERYSTYKA GMINY CHEŁM	3
2.1.	Położenie gminy	3
2.2.	Demografia	4
2.3.	Klimat	4
3	CELE I ZADANIA WYZNACZONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA	5
4	Zakres realizacji Programu ochrony Środowiska dla gminy Chełm	6
5	OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	32
6	OCENA SYSTEMU MONITORINGU I STANU ŚRODOWISKA	32
7	ANALIZA ŚRODOWISKOWA REALIZACJI POŚ – OPIS STANU POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKOWYCH	36
7.1.	Jakość powietrza atmosferycznego	36
7.2.	Zagrożenie hałasem	38
7.3.	Pole elektromagnetyczne	40
7.4.	Gospodarowanie wodami	41
7.5.	Gospodarka wodno – ściekowa	43
7.6.	Zasoby geologiczne	45
7.7.	Gleby	46
7.8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	47
7.9.	Zasoby przyrodnicze	48
7.10.	Zagrożenie poważnymi awariami	48
7.11.	Edukacja ekologiczna	49
8	Podsumowanie	49

1 WSTĘP

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.) z wykonania programów ochrony środowiska organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Następnie raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw klimatu, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu. „Program Ochrony Środowiska dla gminy Chełm na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 roku” został przyjęty Uchwałą Nr XVI/148/2020 Rady Gminy Chełm z dnia 27 lutego 2020 roku. Program ma na celu realizację polityki ochrony środowiska na poziomie gminnym. Realizacja Programu prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnia skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją a także stwarza warunki do wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Celem Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie zadań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi oraz aktualna ocena stanu środowiska.

1.2. Okres sprawozdawczy

Zakres informacji, jakie zawiera Raport, odpowiada treści przyjętego „Programu ochrony środowiska dla gminy Chełm na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 roku”. Raport obejmuje okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r.

1.3. Źródła danych

Postawę opracowania Raportu stanowiły dane i informacje pozyskane od podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla gminy Chełm i pochodzą one z: Urzędu Gminy Chełm, Starostwa Powiatowego w Chełmie, Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie, placówek oświatowych w gminie Chełm, Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Generalnej Dyrekcji Dróg i Autostrad, PGE Dystrybucja S.A.

1.4. Zakres opracowania

Treść niniejszego Raportu tworzą następujące składowe:

- ☐ Charakterystyka gminy Chełm.
- ☐ Zakres realizacji Programu.
- ☐ Ocena realizacji Programu.
- ☐ Ocena systemu monitoringu.
- ☐ Ocena stanu środowiska.
- ☐ Podsumowanie.

2 CHARAKTERYSTYKA GMINY CHEŁM

2.1. Położenie gminy

Gmina Chełm położona jest we wschodniej części województwa lubelskiego w powiecie chełmskim. Od północnej, wschodniej i południowej strony gmina otacza Miasto Chełm. Dodatkowo gmina sąsiaduje z gminami powiatu chełmskiego tj.: Rejowiec, Rejowiec Fabryczny, Siedliszcze, Wierzbica, Sawin, Ruda Huta, Dorohusk, Kamień, Leśniowice oraz z gminą Siennica Różana z powiatu krasnostawskiego. Powierzchnia gminy na koniec 2023 roku uległa zmianie i wynosiła 21 967 ha. W roku 2021 Rada Ministrów przyjęła 2 rozporządzenia zmieniające granice gminy Chełm od 1 stycznia 2022 roku oraz 1 stycznia 2023 roku i są to odpowiednio:

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2021 roku w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, które włącza do dotychczasowego obszaru gminy Chełm obszar obrębu ewidencyjnego Jagodne o powierzchni 256,78 ha z gminy Sawin;
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2021 roku w sprawie ustalenia granic niektórych gmin, zmieniła się granica gminy Chełm, które włącza do dotychczasowego obszaru miasta na prawach powiatu Chełm części obszaru ewidencyjnego Deputycze Królewskie, Koza-Gotówka, Rudka, Pokrówka i Srebrzyszcze o łącznej powierzchni 470,07 ha z gminy Chełm.

Gmina cechuje się dogodnym usytuowaniem pod względem geograficznym i tranzytowym, o czym decydują przebiegające przez obszar gminy ważne szlaki komunikacyjne zarówno drogowe jak i kolejowe, łączące wschód z zachodem Europy. Wymienić tu należy drogę krajową (12) i międzynarodową (E373), drogi wojewódzkie (812 relacji Włodawa-Chełm-Rejowiec-Krasnystaw, 841 relacji Cyców-Wierzbica-Staw i 843 relacji Chełm-Kraśniczyn-Zamość), a także linię kolejową nr 7 relacji Warszawa-Lublin-Chełm - Dorohusk-Kijów i 69 relacji Jahodyn – Dorohusk – Chełm - Zawadówka Naftobaza.

2.2. Demografia

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31.12.2023 r. gminę Chełm zamieszkiwały 15 285 osoby, z czego 7 623 stanowili mężczyźni, natomiast 7 662 kobiety. Powierzchnia gminy na koniec 2023 roku wynosiła 220 km², co wraz z liczbą zamieszkujących ją ludzi kształtowała gęstość zaludnienia na poziomie 70 os./km².

Tabela 1. Procesy demograficzne w gminie Chełm w latach 2021 – 2023

rok	Liczba ludności	Gęstość zaludnienia	Przyrost naturalny na 1000 ludności	Saldo migracji
2021	15 054	68	2,94	114
2022	15 292	68	-2,96	160
2023	15 285	70	-4,53	48

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z zestawienia przedstawionego powyżej wynika, że na przestrzeni ostatnich 2 lat, liczba ludności gminy Chełm wzrosła o 231 osób. Wpływ na taką sytuację miały głównie utrzymujące się na dodatnim, wysokim poziomie saldo migracji (160) przewyższające ujemny przyrost naturalny (-4,53).

2.3. Klimat

Zgodnie mapami regionów klimatycznych w Polsce gmina Chełm, znajduje się w klimacie umiarkowanym ciepłym przejściowym, regionie lubelskim kształtowanym przez wpływy wyżyn. Według podziału Zienkiewicza 1975 r. obszar Gminy położony jest w lubelsko-chełmskiej dziedzinie klimatycznej charakteryzującej się znaczną ilością opadów atmosferycznych i największymi w rejonie wartościami usłonecznienia względnego w okresie letnim wynoszącym ok. 45-50 %. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,4°C. Roczna amplituda średnich temperatur wynosi 22,9°C. Najcieplejszym miesiącem roku jest lipiec, w którym średnia miesięczna temperatura wynosi 18,1°C. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń, w którym średnia miesięczna temperatura wynosi -4,8°C. Średnia roczna suma opadów wynosi 530 mm. Najsuchszym miesiącem jest styczeń, w którym ilość opadów wynosi 21 mm. Największe opady przypadają na lipiec i wynoszą 75 mm. Różnica w poziomie opadów pomiędzy najsuchszym i najmokrzejszym miesiącem wynosi 54 mm. Przeważają wiatry południowo-wschodnie. Najwyższe prędkości wiatru występują w miesiącach zimowych tj.: styczniu i w grudniu, zaś najniższe w miesiącach letnich, tj. od czerwca do sierpnia.

3 CELE I ZADANIA WYZNACZONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

W ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chełm na lata 2020-2024 z perspektywą do roku 2028 wyznaczono następujące cele w zależności od obszaru interwencji.

Tabela 2. Cele i kierunki interwencji działań określone w Programie ochrony środowiska dla gminy Chełm

Cel interwencji	Kierunek interwencji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	
Poprawa jakości powietrza	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego
	Minimalizacja oddziaływania transportu na jakość powietrza atmosferycznego i klimat
	Działania administracyjno - kontrolne
Zagrożenie hałasem	
Poprawa klimatu akustycznego	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego
Pole elektromagnetyczne	
Ochrona ludności przez zagrożeniami pól elektromagnetycznych	Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń dla środowiska i mieszkańców ze strony pola elektromagnetycznego
Gospodarowanie wodami	
Zapobieganie zagrożeniom powodziowym	Ograniczenie zasięgu oraz skutków powodzi
	Odpowiednie planowanie przestrzenne uwzględniające obszary powodziowe, a także rozbudowę terenów zielonych
	Wdrażanie małej retencji
Dobra jakość wód i ich ochrona	Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych
	Działania administracyjno - kontrolne
Gospodarka wodnościekowa	
Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej	Rozwój infrastruktury wodno - ściekowej
	Działania administracyjne i informacyjne w zakresie gospodarki wodno - ściekowej
zasoby geologiczne	
Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Odpowiednie gospodarowanie zasobami geologicznymi
	Działania naprawcze
gleby	
Ochrona gleb	Odpowiednie gospodarowanie glebami
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
Rozwój systemu gospodarki odpadami	Zapewnienie właściwej obsługi mieszkańców w zakresie odbioru odpadów
	Działania administracyjne i kontrolne
Zasoby przyrodnicze	
Ochrona zasobów przyrodniczych	Odpowiednie gospodarowanie zasobami przyrodniczymi
Zagrożenie poważnymi awariami	
Przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii	Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym
	Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek ratowniczych w sprzęt ratowniczy i materiały służące usuwaniu skutków zjawisk meteorologicznych, skutków awarii przemysłowych oraz likwidacji zagrożeń ekologicznych i chemicznych
	Organizowanie szkoleń i ćwiczeń z zakresu postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii i zarządzania kryzysowego
Edukacja ekologiczna	
Zwiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa gminy	Zwiększanie świadomości ekologicznej

4 Zakres realizacji Programu ochrony Środowiska dla gminy Chełm

W tabeli poniżej przedstawiono opis realizacji zadań przewidzianych w Programie ochrony środowiska dla gminy Chełm na lata 2020 – 2024 z perspektywą do roku 2028, z wykorzystaniem skali oceny realizacji poszczególnych zadań, która przedstawia się następująco:

- 0** – brak realizacji zadania;
- 1** – zadanie zrealizowane częściowo (definiowane jako inwestycja, realizacja której będzie kontynuowana w następnych latach);
- 2** – zadanie realizowane na bieżąco (inwestycja ciągła);
- 3** – zadanie zrealizowane całkowicie (realizacja inwestycji zakończona).

Tabela 3. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie ochrony środowiska dla gminy Chełm na lata 2020 – 2024 z perspektywą do roku 2028

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Ochrona klimatu i jakości powietrza						
1. Poprawa efektywności energetycznej (budynków użyteczności publicznej, komunalnego zasobu mieszkaniowego, budynków mieszkalnych)	Gmina Chełm	2022-2023	3	b.d.	Zarządcy budynków mieszkalnych, WFOŚiGW	W ramach programu "Czyste powietrze" 42 beneficjentów otrzymało dofinansowanie na wymianę źródła ciepła i przeprowadzili i/lub termomodernizację
		2023	2	12 300,00	Środki własne	Poprawa efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w miejscowości Oksów – wykonanie dokumentacji projektowej
2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (m.in. kolektory słoneczne, pompy ciepła, fotowoltaika, mikroinstalacje) w budynkach użyteczności publicznej oraz prywatnych budynkach mieszkalnych.	Gmina Chełm właściciele budynków ; zarządcy budynków	2022-2023	3	10 846 934,50 zł	RPO WL + środki własne	W ramach zadania wykonano dostawę i montaż następujących instalacji: - kolektorów słonecznych 196 sztuk - instalacje fotowoltaiczne 434 sztuk - instalacje pomp ciepła 21 sztuk Wymienione instalacje zamontowane zostały w budynkach mieszkańców Gminy Chełm.
				b.d.	Zarządcy budynków mieszkalnych,	W ramach programu Czyste powietrze beneficjenci zamontowali w 2022 roku 5 i w 2023 roku 5 pomp ciepła

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
					WFOŚiGW	
3. Wymiana przestarzałych, nieskończonej wydajności energetycznej i wysokoemisyjnych urządzeń grzewczych (kotły, piece i inne) opalanych paliwami stałymi.	Gmina Chełm, właściciele budynków ; zarządcy budynków	2022-2023	3	2 189 983,50 zł	RPO WL + środki własne	W ramach zadania wykonano dostawę i montaż 97 pieców na pelet w budynkach mieszkalnych mieszkańców Gminy Chełm.
4. Modernizacja energetyczna oraz budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego	Gmina Chełm Gmina Chełm	2022	3	609 465,00	RPO WL	Budowa i modernizacja instalacji energooszczędnego oświetlenia ulicznego w Gminie Chełm. Montaż 104 słupów i 111 lamp opraw LED
		2022	3	10 154,88 zł	własne	Wykonanie oświetlenia przy świetlicy w m. Pokrówka ul. Wiosenna
		2022	3	121 278,00 zł	własne	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia ulicznego w m. Horodyszcze kolonia, Krzywice, Parypse, Pokrówka, Rożdżałów Kolonia ,Staw, Uher, Horodyszcze, Strupin Duży, Zawadówka – Żółtańce
		2022	3	369 000,00 zł	własne	Budowa oświetlenia ulicznego w m.: Okszów (ul. Wiklinowa, Dębowa, Słoneczna) i Stańków – montaż 24 słupów i 24 opraw LED
		2022	3	319 800,00 zł	własne	Budowa oświetlenia ulicznego w m.: Parypse, Nowosiółki Kolonia i Strupin Duży – montaż 19 słupów i 30 opraw LED
		2023	3	157 900,00 zł	własne	Budowa linii kablowej oświetlenia ulicznego w m. Deputytce Królewskie Kolonia
5. Rozbudowa infrastruktury gazowej w celu zwiększenia wykorzystania gazu ziemnego jako niskoemisyjnego nośnika energii.	PGNiG	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Systematyczna budowa sieci gazowej, umożliwiająca podłączenie nowych odbiorów.
6. Zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii oraz	Gmina Chełm	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie opisane w punkcie 59 niniejszej tabeli

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych potęgujących problem niskiej emisji.						
7. Edukacja lokalnej społeczności w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii	Gmina Chełm	2022 - 2023	2	6 341,34	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Realizacja zadań porozumienia programu „Czyste Powietrze”, w tym utworzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego do składania wniosków w ramach programu „Czyste Powietrze”. W 2021r odbyły się 3 spotkania informacyjne – dla pracowników, sołtysów, radnych i mieszkańców. Na spotkaniach i w punkcie były przekazywane ulotki informacyjne/
8. Budowa i modernizacja systemów i urządzeń do redukcji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych	Zakłady przemysłowe					b.d.
9. Rozbudowa i remonty dróg (poprawa stanu nawierzchni dróg) oraz chodników.	Gmina Chełm	2022	3	36 000,00 zł	własne	Montaż barier energochłonnych oraz znaków drogowych w m. Rudka, Zawadówka, Gmina Chełm
		2022	3	25 999,78		Budowa zjazdu publicznego z ul. Mickiewicza na ul. Pana Tadeusza w m. Janów
		2022	3	26 265,22		Wykonanie odwodnienia korytkowego ul. Pogodnej w m. Zawadówka
		2022	3	46 740,00 9 840,00 zł 27 060,00 zł 8 610,00 zł	własne	Wykonanie dokumentacji projektowej dla inwestycji drogowej pn.: - ”Przebudowa dróg w m. Depułtęcze Królewskie Kolonia, Uher, Nowe Depułtęcze Nr 105041L i Nr 112716L -”Przebudowa dróg w m. Okszków, ul. Kwiatowa, Nr 114560L”, -Przebudowa dróg w m. Okszków, Nr 105073L – ul. Topolowa, Nr 112738L – ul. Sosnowa, Nr 105011L – ul. Świerkowa i Stańków”, -Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Depułtęcze Królewskie Kolonia,
		2022	3	135 300,00 zł	własne	Wykonanie dokumentacji projektowej na wykonanie

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
9.Rozbudowa i remonty dróg (poprawa stanu nawierzchni dróg) oraz chodników. Ciąg dalszy						remontu dróg gminnych asfaltem na terenie Gminy Chełm w m. Żółtańce Kolonia, Strupin Duży, Pokrówka, Srebrzyszcze, Rudka, Parypse, Okszów, Okszów Kolonia, Stańków, Janów, Zawadówka
		2022	3	159 900,00 zł	własne	Wykonanie remontu dróg gminnych gruntowych równiarką na terenie Gminy Chełm
		2022	3	55 350,00 zł	własne	Remont ul. Pana Tadeusza w Janowie – dł. 0,250 km
		2022	3	6 230,00 zł	własne	Opracowanie projektu na usunięcie kolizji przyłączy nn z projektowaną inwestycją pn.: "Przebudowa dróg w m. Okszów, Nr 105073L – ul. Topolowa, Nr 112738L – ul. Sosnowa, Nr 105011L – ul. Świerkowa i Stańków" i "Przebudowa dróg w m. Okszów, ul. Kwiatowa, Nr 114560L
		2022	3	3 690,00 zł	własne	Opracowanie projektu na usunięcie kolizji linii WN z projektowaną inwestycją pn.: "Przebudowa drogi gminnej Nr 112701L w m. Staw – Parypse",
		2022	3	61 565,19	własne	Remont drogi gminnej Nr 115577L w m. Srebrzyszcze o długości 0,130km
		2022	3	13 987 987,81 zł	Polski Ład	Modernizacja – przebudowa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Chełm w m. Deputycze kKólewskie, Deputycze Królewskie-Kolonia, Nowe Deputycze, Stare Deputycze, Krzywice, Parypse, Rożdżałów, Staw, Pokrówka – długość 14,131 km
		2022	3	2,952,00	własne	Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę zjazdu publicznego w m. Deputycze Królewskie Kolonia
		2022	3	10 147,50 zł	własne	Wykonania projektów stałej organizacji ruchu na drogach gminnych w miejscowościach Podgórze, Pokrówka ul. Spokojna i boczna ul. Wiosennej, Srebrzyszcze ul. Kościelna, Żółtańce Kolonia ul. Kryształowa na terenie Gminy Chełm.
		2022	3	15 914,97 zł	własne	Wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi w m. Weremowice – Uher,

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
9.Rozbudowa i remonty dróg (poprawa stanu nawierzchni dróg) oraz chodników. Ciąg dalszy		2022	3	5 593 974,80 zł	własne	„Przebudowa i remont asfaltem dróg gminnych na terenie Gminy Chełm” w m. Srebrzyszcze, Okszów Kol. Okszów , Stańków, Parypse, Jagodne, Janów, Pokrówka, Żółtańce Kolonia, Depułtycze Królewskie Kolonia, Strupin Duży, Zawadówka o długości 6,5 km
		2022	3	86 100,00 zł	własne	Remont drogi położonej w m. Jagodne i Wólka Czułczycka w zakresie wykonania prac zabezpieczających przy moście na rzece Uherce
		2022	3	125 000,00 zł	własne	Wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę dróg w m. Jagodne,
		2022	3	319 800,00 zł	własne	Wykonanie remontu drogi gminnej w m. Jagodne
		2022	3	679 330,54 zł	własne	Przebudowa drogi gminnej nr 122215L w m. Jagodne o długości 1,175 km
		2022	3	47 970,00 zł	własne	Wykonanie mapy do celów projektowych w skali 1:1000 dla potrzeb opracowania projektu budowlanego na przebudowę dróg gminnych w m. Jagodne, Horodyszcze, Wólka Czułczycka, Czułczyce Kolonia
		2022	3	40 590,00	własne	Wykonanie projektów podziałów działek w m. Jagodne, Horodyszcze Czułczyce Kolonia
		2023	3	4 516 338,51 zł	Polski Ład	Modernizacja i przebudowa infrastruktury drogowej w miejscowości Jagodne o długości 2,76 km
		2023	3	9 840,00 zł	własne	Opracowanie dokumentacji projektowej na wykonanie remontu ul. Mostowej w Pokrówce
		2023	3	14 760,00 zł	własne	Opracowanie dokumentacji projektowej na remont drogi nr 104646L w m. Weremowice-Uher
		2023	3	159 900,00 zł	własne	Remont dróg gminnych gruntowych równiarką
		2023	3	52 013,96 zł	własne	Wykonanie przebudowa kolizji WN-dostosowanie linii 110kV Chełm Macoszyn do skrzyżowania z przebudową DG Nr 112701L Staw, Parypse

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
9.Rozbudowa i remonty dróg (poprawa stanu nawierzchni dróg) oraz chodników. Ciąg dalszy		2023	3	61 500,00 zł	własne	Remont drogi położonej w m. Jagodne i Wólka Czułczycka w zakresie montażu barierek i wymiany elementów drewnianych mostu na rzece Uherce
			3	49 569,00 zł	własne	Remont drogi gminnej położonej w m. Rożdżałów
		2023	3	92 250,00 zł	własne	Opracowanie dokumentacji projektowej na „Przebudowę drogi gminnej nr 104646L w m. Żółtańce - Weremowice-Uher”
		2023	3	12 300,00 zł	własne	Wykonanie projektów stałej organizacji ruchu na drogach gminnych w m. Horodyszcze i Uher
		2023	3	46 000,00 zł	własne	Wykonanie remontu drogi gminnej w m. Żółtańce Kolonia polegającego na wykonaniu odwodnienia pasa drogowego
		2023	3	55 350,00 zł	własne	Wykonanie dokumentacji projektowej na remont dróg gminnych asfaltem w m. Srebrzyszcze, Deputycze królewskie, Janów, Żółtańce Kolonia
10.Budowa infrastruktury pieszo - rowerowej	Gmina Chełm, zarządcy dróg.	2022	3	22 449,96	własne	Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę chodnika w m. Horodyszcze,
		2022	3	73 800,00 zł	własne	Wykonanie koncepcji budowy ścieżki rowerowej w DW Nr 843 w Pokrówce niezbędnej do opracowania projektu budowlanego w ramach zadania pn.”Opracowanie projektu budowlanego na budowę ścieżki rowerowej w DW Nr 843 w Pokrówce”
		2023	3	59 658,31 zł	własne	Wykonanie remontu ścieżki rowerowej w Janowie oraz przy rzece Uherce w m. Żółtańce i Żółtańce Kolonia
11.Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska naturalnego	Gmina Chełm, WIOŚ	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	środki własne	Przeprowadzanie kontroli na zgłoszenie o nieprawidłowościach
12.Kontrola gospodarstw domowych w zakresie spalania odpadów	Gmina Chełm	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	środki własne	W 2022 roku przeprowadzano kontrole na zgłoszenie o nieprawidłowościach, natomiast w 2023 roku przeprowadzono 15 kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
						celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.
13. Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących stosowania ekologicznych nośników energii, w tym OZE	Gmina Chełm	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	środki własne	Mpzp, w zakresie zaopatrzenia w ciepło zawierają zapisy ustalające zaopatrzenie obszaru w ciepło ze źródeł indywidualnych z wykorzystaniem paliw i technologii niepowodujących pogorszenia stanu środowiska oraz gwarantujących emisję spalin poniżej dopuszczalnych norm, w tym odnawialnych źródeł energii
14. Wspomaganie systemów kontrolno-pomiarowych oraz badań stanu środowiska naturalnego, nawiązywanie współpracy z innymi jednostkami w tworzeniu baz danych dotyczących jakości powietrza	Gmina Chełm, WIOŚ	2022 – 2023	2	W ramach bieżącej działalności	środki własne	Wprowadzanie danych i informacji o źródłach ciepła i źródłach spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków - CEEB
15. Wdrażanie systemów zielonych zamówień publicznych	Gmina Chełm	2022-2023	0			Brak realizacji zadania w okresie sprawozdawczym.
16. Opracowanie planu zaopatrzenia w ciepło, energii i gaz dla gminy Chełm	Gmina Chełm	2022	3	14 760,00zł	Środki własne	Opracowanie dokumentu pn. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Chełm na lata 2022-2036
Zagrożenie hałasem						
17. Realizacja oraz utrzymanie istniejących pasów zieleni wzdłuż szlaków komunikacyjnych.	Gmina Chełm	2022-2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Nasadenia zielni wzdłuż ciągów komunikacyjnych, koszenie i bieżące utrzymanie
18. Modernizacja systemu komunikacyjnego, w tym rozbudowa ciągów pieszych i rowerowych w celu ograniczenia lokalnego ruchu samochodowego.	Zarządcy Dróg	2022-2023	2		Środki własne,	Zadania szczegółowo zdefiniowane w pkt 10 przedmiotowej tabeli
19. Poprawa jakości transportu zbiorowego i jego promocja	Gmina Chełm	2022-2023	2		Środki własne,	Zadania szczegółowo zdefiniowane w pkt 10 przedmiotowej tabeli
20. Planowanie przestrzenne uwzględniające ochronę akustyczną terenów.	Gmina Chełm	2022-2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	W uchwalonych mpzp znajdują się zapisy odnoszące się do ochrony przed hałasem i drganiami: ☐ obowiązuje zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu, zgodnie z przepisami odrębnymi,

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
						☐ dopuszcza się stosowanie rozwiązań technicznych, urządzeń oraz zieleni izolacyjnej ograniczających negatywne skutki emisji hałasu od dróg.
Pole elektromagnetyczne						
21.Odpowiednie planowanie przestrzenne uwzględniające ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Gmina Chełm	2022-2023	2	W ramach bieżącej działalności	środki własne	W uchwalonych mpzp znajdują się zapisy odnoszące się do ochrony przed polami elektromagnetycznymi (wyznaczanie stref technicznych bezpieczeństwa): ☐ nakazuje się utrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi, ☐ ustala się ograniczenia w zagospodarowaniu terenów w wyznaczonych pasach technologicznych od napowietrznych i kablowych linii elektroenergetycznych wysokich, średnich i niskich napięć.
22.Preferowanie bezpiecznych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych	Gmina Chełm	2022-2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco.
23.Monitoring emisji pól elektromagnetycznych	Gmina Chełm, WIOŚ	2022-2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	W 2021 roku zaczęło obowiązywać rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, które całkowicie zmieniło sposób prowadzenia państwowego monitoringu środowiska w zakresie pól elektromagnetycznych. Zgodnie z ww. rozporządzeniem na terenie każdego województwa punkty pomiarowe wyznacza się w każdym mieście w dwuletnim cyklu pomiarowym dla stałej sieci monitoringu oraz w każdej gminie wiejskiej w czteroletnim cyklu pomiarowym dla monitoringu badawczego. WIOŚ prowadził badania emisji pól elektromagnetycznych na terenie gminy Chełm w roku 2021 i są one nadal aktualne (cykl 4-letni). Z przeprowadzonej analizy pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie województwa lubelskiego

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
						wynika, iż poziom pól elektromagnetycznych w środowisku w miejscach dostępnych dla ludności na terenie całego regionu lubelskiego jest niski. Odnotowane w 2023 r. wartości natężeń pola elektromagnetycznego były znacznie niższe od wartości dopuszczalnej, nie stwierdzono więc zagrożenia dobrego stanu jakości środowiska wynikającego z występującego promieniowania elektromagnetycznego pochodzącego od nadajników i anten stacji radiowych, telewizyjnych i telefonii komórkowej.
24.Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej, w tym wymiana linii napowietrznych na kablowe	Operator PGE	2022	2	367 540,09	Środki własne	☐ Budowa linii kablowych SN i nN o długości 197m
		2023	2	6 435 524,28	Środki własne	☐ Budowa linii kablowych SN i nN o długości 6 637m
Gospodarowanie wodami						
25.Zapobieganie powodzi i podtopieniom, a w przypadku ich wystąpienia minimalizacja skutków	Gmina Chełm	2022-2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zlecenia wykonania usługi polegającej na odwodnieniu terenów przyległych do dróg gminnych w celu odprowadzenia wód opadowych, podsiąkowych, roztopowych i zapobiegania podtopieniom lokalnym.
26.Odpowiednie planowanie przestrzenne uwzględniające obszary powodziowe, a także rozbudowę terenów zielonych	Gmina Chełm	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających w swoich zapisach tematykę obszarów zagrożonych powodzią, jak również ochronę i rozbudowę terenów zielonych
27.Wdrażanie małej retencji	Gmina Chełm,		0			Budowa zbiornika wyrównawczego Rudka Rozbudowa stawu Żółtańce

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
	PGW Wody Polskie,					
28.Współpraca ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem	Gmina, zarządca sieci wodociąg., WIOŚ, właściciele nieruchomości.	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w zależności od potrzeb. Edukacja ekologiczna szczegółowo opisana w pkt 60 przedmiotowej tabeli
29.Kontrola stanu funkcjonowania i obsługi zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Chełm	2022-2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Przeprowadzanie kontroli na zgłoszenie o nieprawidłowościach
30.Ustanowienie obszaru ochronnego GZWP Nr 406 Chełm - Zamość	Wojewoda PGW Wody Polskie		0			Brak realizacji zadania w okresie sprawozdawczym. Zadanie systemowe
31.Prowadzenie monitoringu stanu i jakości wód	Gmina Chełm, WIOS	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w zależności od potrzeb.
Gospodarka wodno - ściekowa						
32.Rozbudowa zbiorczej sieci kanalizacyjnej w ramach wyznaczonego obszaru Aglomeracji Chełm	Gmina Chełm	2022	2	557 337,97 zł	własne	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Okszów, Żółtańce Kolonia – długość 883 m
		2022		31 980,00 zł	własne	Sporządzenie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w m. Okszów ul. Kwiatowa, Pokrówka ul. Cicha,
		2022		121 770,00 zł	własne	Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w m. Pokrówka, boczna ul. Wiosennej, Pokrówka ul. Zielona i boczna ul. Zielonej, oraz budowę kanału tłoczego kanalizacji sanitarnej w m. Pokrówka ul. Gminna,
		2023		1 189 354,74 zł	Własne	Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w miejscowości Pokrówka ul. Wiosenna – długość 1660 m

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
		2023		12 300,00 zł	własne	Wykonania dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Okszów ul. Olchowa,
33. Budowa zbiorczej sieci kanalizacyjnej terenu położonego poza obszarem Aglomeracji Chełm	Gmina Chełm	2022	3	87 330,00 zł	własne	Sporządzenie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w m. Żółtańce, Nowiny
34. Budowa własnych (indywidualnych i grupowych) oczyszczalni ścieków	mieszkańcy	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w zależności od potrzeb.
35. Rozbudowa i budowa zbiorczej sieci wodociągowej	Gmina Chełm	2022	3	60 270,00 zł	własne	Sporządzenie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej w m. Okszów ul. Kwiatowa, Żółtańce Kolonia, Janów ul. Pana Tadeusza, Zawadówka ul. Jesionowa, Srebrzyszcze ul. Powstańców Styczniowych, Pokrówka ul. Bazyłany
		2022	3	70 725,00 zł	własne	Sporządzenie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej w m. Pokrówka, Strupin Mały, Żółtańce, Żółtańce Kolonia ul. Pstrągowa, Parypse, Janów ul. Prusa, Uher
		2022	3	102 400,00 zł	własne	Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej w m. Strupin Duży- Pokrówka, Ludwinów, Okszów, Żółtańce Kolonia
		2022	2	679 475,50 zł	własne	Budowa sieci wodociągowych na terenie Gminy Chełm w m. Okszów, Ochoża Kolonia, Srebrzyszcze, Pokrówka, Zawadówka, Żółtańce Kolonia – długość 1614 m
		2022	3	159 900,00	własne	Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej w m. Jagodne
		2022	3	47.970,00 zł	własne	Wykonanie mapy do celów projektowych w skali 1:1000 dla potrzeb opracowania projektu budowlanego na budowę sieci wodociągowej w m. Jagodne, Horodyszcze, Wólka Czułczycka, Czułczyce Kolonia

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
		2023	3	14 760,00 zł	własne	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowej w Ludwinowie
		2023	2	2 792 875,60 zł	Polski Ład	Budowa infrastruktury wodociągowej w miejscowości Jagodne na terenie Gminy Chełm – długość 12885 m
		2023	3	44 000,00 zł	własne	Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę sieci wodociągowych w m. Podgórze i Rudka
36. Rozbudowa i remont infrastruktury uzdatniania i poboru wody	Gmina Chełm, MP GK w Chełmie	2022		24 563,10 zł	własne	Zaprojektowanie i wykonanie systemów alarmowych na obiektach ujęć wody w m. Nowosiółki i Pokrówka
		2023		33 500,00 zł	własne	Wykonanie na ujęciu wody w Okszowie: pompowań sprawdzających dwóch studni głębinowych oraz przeprowadzenie ich inspekcji kamerą video, wykonanie próby szczelności dwóch zbiorników żelbetonowych, w razie potrzeby naprawa nieszczelności oraz wykonanie czyszczenia tych zbiorników.
37. Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu oszczędzania wody oraz prawidłowego postępowania ze ściekami	Gmina Chełm, szkoły	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie szczegółowo omówione w pkt 60 przedmiotowej tabeli
38. Stała kontrola jakości wody oraz informowanie społeczeństwa o jakości wody pitnej i wody w miejscach wyznaczonych do kąpielii	Gmina Chełm, MP GK w Chełmie, WIOŚ, PPIS	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Informacje o jakości wody dla Wodociągu Zbiorowego Zaopatrzenia w Pokrówce i w Nowosiółkach podawane do publicznej wiadomości na stronie BIP Urzędu Gminy Chełm
39. Kontrola odprowadzania ścieków i gospodarowania wodą	Gmina, MP GK w Chełmie, WIOŚ	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w zależności od potrzeb.
Zasoby geologiczne						

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
40. Działania administracyjne i organizacyjne mające na celu właściwe gospodarowanie przestrzenią	Gmina Chełm	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, służących ustaleniu przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.
41. Odpowiednie planowanie przestrzenne uwzględniające ochronę złóż kopalin	Gmina Chełm	2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Przyjęcie przez Radę Gminy Chełm uchwały nr LXIV/608/2023 w dniu 30 maja 2023 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów eksploatacji kopalin w obrębach ewidencyjnych Henrysin i Podgórze, gmina Chełm w którym wprowadzono zakaz zagospodarowania terenu w sposób naruszający złoża kopalin na głębokości jej występowania, o ile nie jest to związane z eksploatacją złoża i działalnością zakładu górniczego.
42. Rekultywacja obszarów zdegradowanych	przedsiębiorcy	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco zależnie od potrzeb. Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Chełmie w raportowanym okresie nie zrehabilitowano gruntów.
gleby						
43. Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu gleb, właściwa ich ochrona w mpzp oraz systematyczna ocena jakości gleb	Gmina Chełm	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco poprzez odpowiednie zapisy w MPZP zakazujące lokalizacji inwestycji mogących negatywnie wpływać na gleby oraz rozbudowę systemu kanalizacyjnego
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
44. Organizacja odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z obszaru gminy w sposób zapewniający osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu	Gmina Chełm	2022 - 2023	2	2022 r. 2 420 000,57zł 2023 r. 2 427 638,15zł	Środki własne	Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Chełm określa Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Chełm. Prowadzenie weryfikacji danych zawartych w złożonych deklaracjach śmieciowych, w sytuacji podejrzenia podania nieprawdziwych danych. Dystrybucja ulotek edukacyjno – informacyjnych na temat segregacji odpadów oraz funkcjonowania punktu PSZOK
45. Zakup pojemników do zbierania i segregacji	Gmina	2022	2	75 742,79zł	Środki własne	Zakup pojemników na odpady komunalne w ilości 515 szt

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
odpadów	Chełm	2023	2	78 518,03 zł	Środki własne	Zakup pojemników na odpady komunalne w ilości 235 szt.
46. Zapewnienie funkcjonowania regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w miejscowości Srebrzyszcze	Gmina Chełm	2022	2	60 000zł	Środki własne	Od 01 stycznia 2023 roku RIPOK znajduje się na terenie miasta Chełm. PSZOK znajduje się w m. Deputycze Królewskie-Kolonia Budowa ogrodzenia na PSZOK. Wypożyczenie PSZOK w pojemniki na odpady komunalne
		2023	3	119 999	Środki własne	Utwardzenie terenu placu pod składowanie gruzu na PSZOK
47. Wspieranie właścicieli nieruchomości w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz właściwego unieszkodliwienia tych odpadów	Gmina Chełm	2022	2	70 363 zł, w tym dotacja z WFOŚiGW w Lublinie 60 000zł	WFOŚiGW w Lublinie; Środki własne; Program BezAzbestu	1) Ilość usuniętego azbestu w 2022 roku – 234,205Mg w tym w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego „Bez Azbestu” - 28,47Mg 2) Aktualizacja inwentaryzacji azbestowej na podstawie informacji od właścicieli nieruchomości 3) Poszukiwanie źródeł finansowania odbioru i unieszkodliwiania azbestu
		2023	2	61 119zł	Środki własne;	1) Ilość usuniętego azbestu w 2023 roku – 150,99 Mg w 2) Aktualizacja inwentaryzacji azbestowej na podstawie informacji od właścicieli nieruchomości 3) Poszukiwanie źródeł finansowania odbioru i unieszkodliwiania azbestu
48. Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie	Gmina, RIPOK	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie szczegółowo omówione w pkt 60 przedmiotowej tabeli
49. Likwidacja problemu nielegalnego spalania odpadów	Gmina, WIOŚ	2022-2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w zależności od potrzeb.

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Zasoby przyrodnicze						
50. Utrzymanie i odnawianie terenów zieleni parkowej występujących jako ogrody dworskie i pozostałości ogrodów dworskich przy zespołach pałacowo – parkowych oraz ogrody krajobrazowe (Nowosiółki, Staw, Srebrzyszcze, Nowe Deputycze, Okszków, Horodyszcze, Stańków)	Gmina Chełm		2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Bieżące utrzymanie polegające na koszeniu traw, likwidowaniu chwastów, przycince gałęzi ze śladami posuszu.
51. Tworzenie nowych terenów zieleni urządzonej	Gmina Chełm	2022-2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco w zależności od potrzeb.
52. Właściwe gospodarowanie zasobami leśnymi	Gmina Chełm, Starostwo Powiatowe	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco poprzez odpowiednie zapisy w MPZP W okresie sprawozdawczym gospodarka leśna prowadzona była w oparciu o Uprozczone Plany Lasów. W roku 2022 przyjęto 309 zgłoszeń i wydano 36 decyzji na wycinkę drzew W 2023 roku przyjęto 236 zgłoszeń i wydano 29 decyzji na wycinkę drzew
53. Promocja walorów przyrodniczo krajobrazowych gminy ze szczególnym uwzględnieniem obszarów chronionych	Gmina Chełm, Zespół Lubelskich PK	2022-2023r.	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Współpraca z Zespołem Parków Krajobrazowych – prelekcje edukacyjne, cykl spotkań w ramach działań związanych z ochroną przyrody, uczniowie brali udział w warsztatach m.in. sporządzili mapę województwa lubelskiego z zaznaczonymi formami ochrony przyrody W ramach prelekcji uczniowie poznali sposoby ochrony przyrody. Poznali wybrane polskie parki narodowe Zapoznał się z zasadami zachowania obowiązującymi w parkach narodowych. Poznały zwierzęta zagrożone wyginięciem.
54. Ochrona terenów i obiektów będących formami ochrony przyrody	Gmina Chełm, RDOŚ	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Ochrona terenów w ustaleniach planów miejscowych. W analizowanym okresie brak powołania nowych obszarów i form ochrony przyrody.

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
55. Uwzględnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej oraz form ochrony przyrody i obszarów cennych przyrodniczo w mpzp	Gmina Chełm	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Uwzględnianie w sporządzanych planach miejscowych obszarów podlegających ochronie przyrodniczej tj. Natura 2000, Rezerwatów przyrody, Chełmskiego PK, Chełmskiego OchK, pomników przyrody, użytków ekologicznych oraz pomników przyrody. Dodatkowo mpzp w swoich ustaleniach zawierają zapisy mające na celu ochronę korytarzy ekologicznych.
Zagrożenie poważnymi awariami						
56. Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym	WIOŚ, Gmina, Policja, Straż Pożarna, właściciel przedsiębiorstwa, zarządzanie kryzysowe	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Na terenie gminy Chełm występuje 1 zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii – Baza Paliw nr 13 w Zawadówce. W analizowanym okresie do Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie oraz do Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej nie wpłynęły nowe zgłoszenia lokalizacji zakładów o dużym ryzyku na terenie gminy Chełm. W roku 2022 przeprowadzono czynności kontrolno – rozpoznawcze w Bazie Paliw nr 13 w Zawadówce PERN S.A – nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ochrony przeciwpożarowej i przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym. MPZP zakazują lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.
57. Dopuszczenie wyspecjalizowanych jednostek ratowniczych w sprzęt ratowniczy i materiały służące usuwaniu skutków zjawisk meteorologicznych, skutków awarii przemysłowych oraz likwidacji zagrożeń ekologicznych i chemicznych	Gmina Chełm, Straż Pożarna	2022	2	1 249 999 zł	Środki własne NFOŚiGW; Fundusz Wsparcia PSP	Zakup GCBA 5/40MAN – samochód ratowniczo-gaśniczy ciężki
		2023	2	1 119 300 zł 551 827 zł 75 200 5 400	Środki własne; PSP; NFOŚiGW; Fundusz Spójności (UE)	Zakup: • GBA Rt, 5/24/250 Man – samochód ratowniczo-gaśniczy specjalny średni • Autobus Mercedes – samochód do przewozu osób – gaśniczy średni; • Quad Polaris – pojazd terenowy typ Quad

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
				1 176 500 23 990		- Przyczepa towarowa Neptun do przewozu Quada - SL transporter kołowy SheRp – samochód specjalny - Przyczepa do przewozu transportera SHERP
58. Organizowanie szkoleń i ćwiczeń z zakresu postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii i zarządzania kryzysowego	Gmina Chełm, Straż Pożarna	2022 - 2023	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane w ramach pogadek, w tym pokazy sprzętu pożarniczego, prelekcje, podczas których realizuje się programy edukacyjne. Tematyką pogadanej były zagadnienia kampanii społecznych i akcji informacyjnych tj.: kampania społeczna „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”, kampania edukacyjna „Strażak uczy ratować”, „Kręci mnie bezpieczeństwo”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczeństwo na obszarach wodnych”. Pogadanki wygłaszano podczas nadzorowania ćwiczeń ewakuacyjnych. 2022 r.: 5 pogadek – łącznie 166 osób; 2023 r. – 43 pogadanki – 2 890 osób
Edukacja ekologiczna						
59. Działania edukacyjne przeprowadzone w szkołach na terenie gminy	Placówki oświatowe	2022	2	480	Środki własne Środki Rady Rodziców Koszty własne rodziców	- Akcja dokarmiania ptaków. - Zbiórka makulatury, nakrętek i baterii rozwieszenie plakatów reklamowych - przekazanie informacji uczniom i rodzicom o terminie zbiórki i rodzajach zbieranych odpadów - Sprzątanie świata – pod hasłem : „Wszystkie śmieci nasze są” porządkowanie terenu wokół szkoły – wszystkie jednostki oświatowe, udział w ogólnopolskim konkursie „Myślę więc nie śmieć”, pogadanki na temat segregacji odpadów, „Woda to skarb” – Obchody Światowego Dnia Wody – gazetka apel, konkurs plastyczny - Akcja „Godzina dla ziemi” gazetka, pogadanki w klasach

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
59.Działania edukacyjne przeprowadzone w szkołach na terenie gminy – ciąg dalszy						▪ Dzień Ziemi – konkurs plastyczny, konkurs mody ekologicznej, konkurs „Zainwestuj w naszą planetę”, Czyste powietrze wokół nas”, gazetka, apel i akcja „Posprzątaj swoje podwórko” ▪ Zaproś drzewo do szkoły na dzień Ziemi – sadzenie drzew na terenie szkoły i na własnych posesjach ▪ Europejski Dzień Parków Narodowych – poznajemy parki w Polsce – pogadanka, spotkanie z przedstawicielami Lubelskich Parków Krajobrazowych , uczniowie przygotowywali plan wycieczki z uwzględnieniem miejsc szczególnie chronionych oraz atrakcyjnych przyrodniczo – Karkonoski Park Narodowy lub Park Narodowy Górnego Śląska, ▪ W ramach działania „Cywilizacja a potrzeby środowiska naturalnego” - Dzieci z klas drugich poznawały szkodliwe i przyjazne zachowania człowieka, kształtowali u siebie postawy proekologiczne. Rozmawiały na temat rozwoju cywilizacji a potrzeb środowiska naturalnego. ▪ W ramach działania „Recykling jako sposób na zmniejszenie ilości odpadów” - Rozważanie na temat problemu zaśmiecania świata w klasach drugich. Zasady segregacji śmieci ▪ W ramach działania „Las naszym skarbem” Klasy trzecie poznały znaczenie lasu dla przyrody i człowieka, określały korzyści dla przyrody i człowieka związanych z obecnością lasów; kształtowanie postaw proekologicznych. Rozmowa na temat konieczności dbania o las i powiększania zasobów leśnych Wyszukiwały informacji o zwierzętach i roślinach chronionych,

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
59. Działania edukacyjne przeprowadzone w szkołach na terenie gminy – ciąg dalszy						stworzyły zielniki tych roślin - W ramach działania „Dbamy o planetę” Uczniowie klas siódmych przygotowali plakaty oraz informacje na temat rodzajów, przyczyn i skutków zanieczyszczenia powietrza. Proponowali sposoby zapobiegania zanieczyszczeniom zaczynając od swojego najbliższego otoczenia - Realizacja programu profilaktycznego „Kubusiowi Przyjaciele Natury” – poznanie podstawowych zasad ochrony środowiska, recyklingu, szacunku dla roślin i zwierząt oraz aktywne spędzanie czasu i życie w zgodzie z naturą. Tematy zajęć: „Rozumienie konieczności segregowania odpadów. Rozumienie sensu stosowania opakowań ekologicznych, Dbam o zasoby naturalne (powietrze, wodę i energię” , „Dbam o naturę czyli jestem eko” , „Dbam o środowisko i oszczędzam pieniądze”. - Realizacja programu profilaktycznego „Czyste powietrze” - Warsztaty ekologiczne – wycieczka do Cemex – obieg zamknięty odpadów
		2023	2		Środki własne Środki Rady Rodziców Koszty własne rodziców	- Akcja dokarmiania ptaków. - Zbiórka baterii i przekazanie do elektroodpadów. - Zbiórka elektrośmieci pod hasłem: „Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci” - Sprzątanie świata – pod hasłem :Wszystkie śmieci nasze są” porządkowanie terenu wokół szkoły – wszystkie jednostki oświatowe - Dzień Ziemi – apel, prelekcja projekcja filmu o ekologicznych źródłach energii i prezentacja i próbne uruchomienie wiatraków i pojazdów z zasobnikami wody- wydarzenia - Lekcje z klimatem w ramach projektu MKiŚ:

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
59. Działania edukacyjne przeprowadzone w szkołach na terenie gminy – ciąg dalszy						- Podstawowe skutki ocieplenia planety Ziemi-koło ekologiczne - Urbanistyka narzędziem walki z kryzysem klimatycznym-koło ekologiczne - Źródło gazów cieplarnianych • Światowy dzień Wody – cykl działań w ramach ekoprojektu - Cykl spotkań i działań proekologicznych. Do szkoły został zaproszony gość - specjalista ds. ochrony przyrody Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych . Uczniowie klasy II w ramach zajęć koła przyrodniczego, aktywnie uczestniczyli w lekcji warsztatowej na temat wody. • Kropla drąży skałę ... - hasło przewodnie zajęć o wodzie. Uczniowie klasy II, w ramach koła przyrodniczego, rozmawiali o zasobach czystej wody na świecie oraz o dbaniu o nie. Zajęcia miały charakter warsztatowy – czyli działania w praktyce. Uczniowie przeprowadzili doświadczenie obrazujące na czym polega „krążenie wody w przyrodzie”, poznali procesy: parowania i skraplania. Dzieci, czytały także wielką księgę, pt. „Wodne historie”, którą ich starsi koledzy wcześniej stworzyli w ramach udziału w konkursie czytelnictwa (Wymyślone przez nich opowiadania o tematyce wodnej zostały zilustrowane ekoilustracją wyłącznie z odpadów. Na zakończenie zajęć każdy stworzył list – przesłanie do dowolnie wybranej osoby, odnośnie oszczędzania każdej czystej kropli wody • Dzień Ziemi pod hasłem „Ziemia na krawędzi” . Spośród wielu akcji, które miały miejsce w szkole, na podkreślenie zasługuje sadzenie drzew, zajęcia plenerowe (sadzenie kwiatów). Odbyły także zajęcia plastyczne w naturze

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
59.Działania edukacyjne przeprowadzone w szkołach na terenie gminy – ciąg dalszy						- warsztatowe przeprowadzone specjalistę ds. ochrony przyrody Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych - uczniowie wykonali mapę z zaznaczonymi formami ochrony przyrody naszego województwa - Dzień Drzewa. Dzieci wykonywały prace plastyczno-techniczne oraz sadziły drzewa na terenie szkół - ogród warzywny w skrzyniach - Dzieci z wychowawczynią opiekują się ogrodem warzywnym w skrzyniach. Dzieci uczą się zachowań proekologicznych, sieją nasionka roślin, w tym roślin miododajnych, sadzą ziemniaki, wykonują prace pielęgnacyjne. Obserwują wzrost roślin oraz kwitnące jabłonie posadzone w ubiegłych latach. - Realizacja programu profilaktycznego "Kubusiowi Przyjaciele Natury" - ogólnopolski program edukacyjny o tematyce ekologicznej dla najmłodszych (przedszkola i kl. 1-3 SP). Dzieci zostały zapoznane z wiedzą o otaczającym świecie, poznanie przyrody –jej flory i fauny, poznanie czynników wpływających na zdrowie – w tym zasad prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej. Dzieci uczyły się jak dbać o rośliny i zwierzęta, czystość powietrza, jak segregować śmieci, oszczędzać energię i wodę, dlaczego warto jeść warzywa i owoce, jak żyć z zgodzie z naturą. Przykładowe temat zajęć: "Dbaj o rośliny i zwierzęta. Dla Ziemi trzeba lepiej żyć." - Program Edukacyjny „Akademia Pszczoły Bohatera” - Utworzenie Szkolnej Pracowni Akademii Pszczoły - zajęcia edukacyjne i promocyjne oraz akcje promujące zdrowe odżywianie realizowanej poprzez przekazanie

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
59.Działania edukacyjne przeprowadzone w szkołach na terenie gminy – ciąg dalszy						pakietów zawierających soki jabłkowe, chipsy jabłkowe oraz ulotki promocyjne. Wyjazd Działania edukacyjne przeprowadzone w szkołach na terenie gminy uczniów do Pszczelnej Woli, rola pszczół w przyrodzie. Udział uczniów w Powiatowym Konkursie Plastycznym „Pszczółka dla człowieka- człowiek dla pszczoły” zorganizowanym przez Nadbużański Związek Pszczelarzy w Chełmie przy współpracy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, Starostwa Powiatowego w Chełmie i Urzędu Gminy Chełm - Jestem przyjacielem przyrody - dzieci wypowiadały się na temat dbania o środowisko naturalne – na podstawie tekstu i własnych doświadczeń. Układały i pisały proekologiczne hasła i postanowienia. - Warsztaty uczniów „Las w słoiku” -uczniowie klas trzecich w ramach zajęć przyrodniczych wzięli udział w warsztatach "Las w słoiku", gdzie mogli własnoręcznie wykonać ekosystem zamknięty w szklanym naczyniu. Uczestnicy poznali zasady doboru roślin i podłoża oraz odpowiedniej pielęgnacji. - Projekt uczniowski – „Zanieczyszczenia powietrza” - Uczniowie klas siódmych przygotowali plakaty oraz informacje na temat rodzajów, przyczyn i skutków zanieczyszczenia powietrza. Proponowali sposoby zapobiegania zanieczyszczeniom zaczynając od swojego najbliższego otoczenia.
60.Organizacja festynów i konkursów w zakresie edukacji ekologicznej	Placówki oświatowe MDK w Chełmie	2022-2023	2		Środki własne Środki Rady Rodziców	- Szkolny Turniej Drużyn z okazji Dnia Ziemi - Konkurs plastyczny: Pszczółka dla człowieka – człowiek dla pszczoły - Powiatowy Konkurs -: Drugie Życie zużytych ubrań

Nazwa zadania	Realizator zadania	Okres realizacji zadania	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
						▪ Eko-stołpie – konkurs ekologiczny ▪ Konkurs wiedzy o Ziemi ▪ Konkurs plastyczny :Pszczoła - bohater człowieka” ▪ Konkurs przyrodniczo-muzyczny :Tobie śpiewam Ziemi” ▪ Konkurs „Mistrz Recyklingu i Przyjaciele”

5 OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Tabela powyżej przedstawia stopień realizacji zadań zdefiniowanych w ramach Programu Ochrony Środowiska dla gminy Chełm. W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2023 r. wyznaczonych zostało 60 zadań w 11 obszarach interwencji: Ochrona klimatu i jakość powietrza, zagrożenia hałasem, pole elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodnościekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami oraz edukacja ekologiczna. Podjęto się realizacji 56 zadań. Warty podkreślenia jest fakt, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego obszaru interwencji. Znaczna część zadań ma charakter ciągły i jest realizowana na bieżąco.

Stopień realizacji zadań dla Gminy Chełm wynosi 95,00%

6 OCENA SYSTEMU MONITORINGU I STANU ŚRODOWISKA

W celu przedstawienia stopnia realizacji Programu Ochrony Środowiska oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie gminy Chełm, posłużono się wyznaczonymi w Programie wskaźnikami monitoringu. Zgodnie z ustaleniami Programu, zaproponowana lista wskaźników może być modyfikowana. Wobec powyższego, skorygowano wskaźniki opisujące zagrożenie hałasem, poprzez dodanie wyników Generalnego Pomiaru Ruchu przeprowadzonego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad dla dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Chełm w latach 2015 a następnie 2020/2021. W związku z tym następuje usunięcie wskaźników pn. „Liczba przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na trasach komunikacyjnych (sztuk)” oraz „Wielkość zanotowanych przekroczeń (dB)” z uwagi na brak danych w okresie sprawozdawczym. Dodatkowo w przypadku wskaźników opisujących poziom recyklingu, skorygowano nazwę wskaźnika pn. „poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia”, z uwagi na nowelizację ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Analizowane wskaźniki determinują wyznaczone zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy Chełm.

Tabela 4. Wskaźniki realizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Chełm

L.p.	Wskaźnik	Źródło danych	Wartość bazowa	Wartość w 2022r.	Wartość w 2023r.	Wartość docelowa	Zmiana wskaźnika
Obszar interwencji – ochrona klimatu i jakości powietrza							
Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.		WIOŚ Lublin	klasa jakości wg Rocznej oceny jakości powietrza w województwie lubelskim – strefa lubelska				
1.	dwutlenek siarki (SO ₂)		A	A	A	A	
2.	dwutlenek azotu (NO ₂)		A	A	A	A	
3.	tlenek węgla (CO)		A	A	A	A	
4.	benzen (C ₆ H ₆)		A	A	A	A	
5.	ozon (O ₃)		A	A	A/D2	A	
6.	pył PM ₁₀		C	A	A	A	
7.	pył PM _{2,5}		A	C1	A1	A	
8.	benzo(a)piren (B(a)P) w pył PM ₁₀ ,		C	C	A	A	

9.	metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM10			A	A	A	A	
10.	Stopień gazyfikacji gminy (dane GUS wg stanu na 31.12.2018r.)		GUS	23,3%	32,4	33,3	>23,3%	
11.	Liczba odbiorców ogrzewająca mieszkania gazem (dane GUS wg stanu na 31.12.2017r.)		GUS	766	1732	1778	>766	
12.	Długość sieci gazowniczej (dane GUS wg stanu na 31.12.2018r.)		GUS	118 284	135 678	135 199	>118 284	
13.	Liczba instalacji OZE		Gmina	1632	1637	2293	>1632	
14.	Długość przebudowanych dróg gminnych – asfalt i kruszywo naturalne [wg stanu na 31.12.2018r.]		Gmina	18,819 km	22,186	2,760	>18,819 km	
Obszar interwencji – zagrożenia hałasem								
Średnie dobowe natężenie ruchu				Generalny Pomiar Ruchu (poj.dobę)				
1.	DK12	Marynin – Chełm	GDDKiA	8640	10165	8640		
2.		Chełm - Okopy		5101	4267	5101		
3.	DW812	Sawin – Chełm		4335	4929	4335		
4.		Chełm - Rejowiec		4309	4863	4309		
5.	DW841	Wierzbica - Staw		2375	2665	2375		
6.	DW843	Chełm - Wierchowiny		7823	7930	7823		
7.	DW844	Chełm - Białopole		5146	4878	5146		
Obszar interwencji – pole elektromagnetyczne								
1.	Wyniki pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych		WIOŚ	średnia dla woj. lubelskiego	0,25	brak badań	< 7 V/m	
Obszar interwencji – gospodarowanie wodami								
1.	Pobór wody z ujęć komunalnych na potrzeby zaopatrzenia gminy w wodę pitną [w tys. m³]		GUS	709,108	661,814	658,678	<709,108	
2.	Stan wód powierzchniowych		WIOŚ	zły	zły	zły	dobry	
3.	Stan chemiczny i ilościowy jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 91		WIOŚ	dobry	dobry	dobry	dobry	
Obszar interwencji – gospodarka wodnościekowa								
1.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca (m³) – stan na dzień 31.12.2018r.		GUS	42,3 m³	30,2	29,5	<42,3 m³	
2.	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%) ogółem - stan według 31.12.2018r.		GUS	94,9	95,2	95,3	blisko 100%	
3.	Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej (km) -		GUS	219,4	231,8	245,1	>219,4	

	wg stanu na 31.12.2018r.						
4.	Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (sztuk) - wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	4028	4371	4463	>4028	
5.	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej - 31.12.2018r.	GUS	91,8%	97,3	97,3	Blisko 100%	
6.	liczba awarii sieci wodociągowej – wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	36	33	13	<36	
7.	Ilość wody sprzedanej gospodarstwu domowemu [m³] – stan według 31.12.2017r.	Urząd Gminy Chełm	415 480,27	435 842,6	437 081,6	<415 480,27	
8.	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%) ogółem - wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	24,6	25,4	25,6	>24,6	
9.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km) – wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	37,1	38,7	38,74	>37,1	
10.	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (sztuk)	GUS	817	870	885	>817	
11.	Ścieki bytowe odprowadzane siecią kanalizacyjną [dm³] – wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	82,1	93,0	94,3	>82,1	
12.	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej [%] - wg stanu na 31.12.2017r.	GUS	17,5	17,8	17,7	>17,5	
13.	liczba awarii sieć kanalizacyjnej - wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	3	1	b.d	<3	
14.	liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (sztuk) – wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	626	832	869	>626	
15.	Liczba bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe [sztuki] - wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	2156	2485	2562	<2156	
Obszar interwencji – zasoby geologiczne							
1.	Ilość udokumentowanych złóż kopalin	Midas	8	13	13	>8	
2.	Liczba aktualnych koncesji na wydobywanie kopalin [szt.]	Midas	3	4	4	>3	
Obszar interwencji – gleby							
1.	Powierzchnia terenów zdegradowanych i zdewastowanych [ha]	Starostwo Powiatowe w Chełmie	0	0	0	0	
2.	Ilość zebranych odpadów podczas likwidacji dzikich wysypisk odpadów	GUS	b.d.	1,0	2,0	0	
Obszar interwencji – gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							

1.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania - wg stanu na 31.12.2018r.	Urząd Gminy Chełm	0,3	0,56	0,66	Osiągnięty (wymagany poziom nieokreślony)	
2.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia (od roku 2021, w związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, a dokładnie art. 3aa i 3b. zmienił się sposób nazewnictwa i liczenia poziomów)	Urząd Gminy Chełm	44,76	29,00	37,16	Osiągnięty (wymagany poziom – co najmniej 25%- 2022 rok 35% - 2023)	Poziom recyklingu uległ znacznemu obniżeniu, ale jest osiągnięty
3.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	Urząd Gminy Chełm	94,09	b.d	b.d	Osiągnięty (poziom uchylony)	Brak możliwości określenia tendencji zmiany
4.	Ilość odpadów zebranych w PSZOK-u [Mg] - wg stanu na 31.12.2018r.	Urząd Gminy Chełm	496,87	110,175	258,3649	>496,87	
5.	Ilość odpadów zmieszanych zebranych w ciągu roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca - wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	89,3	89,7	92,4	<89,3	
6.	Masa odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych [Mg] - wg stanu na 31.12.2018r.	Urząd Gminy Chełm	1312,74	1366,326	1495,12	<1312,74	
7.	Ilość wyrobów zawierających azbest pozostałych do usunięcia z terenu [kg] – według stanu na dzień 28.10.2019r.	Baza Azbestowa	9 006 189	8 392,190	8 267 125	<9 006 189	
Obszar interwencji – zasoby przyrodnicze							
1.	Powierzchnia terenów zieleni urządzonej [ha] - wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	20,25	20,25	20,25	>20,25	
2.	Lesistość gminy [%] - wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	19	18,8	19,2	>19	
3.	Liczba obszarów chronionych na terenie gminy - wg stanu na 31.12.2018r.	RDOŚ	12 Rezerwaty przyrody – 4 Obszary Natura – 6 Chełmski PK Chełmski OChK	12	12	>12	
4.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy - wg stanu na 31.12.2018r.	GUS	27,3%	27,00%	28,47%	>27,3%	
5.	Liczba przyjętych planów zadań ochronnych dla obszarów NATURA 2000	RDOŚ	4	4	5	6	

6.	Liczba pomników przyrody - wg stanu na 31.12.2018r.	RDOŚ	8	8	8	>8	
7.	Liczba użytków ekologicznych - wg stanu na 31.12.2018r.	RDOŚ	3	3	3	>3	
Obszar interwencji – zagrożenia poważnymi awariami							
1.	Liczba poważnych awarii na terenie gminy	Urząd Gminy Chełm Straż Pożarna WIOŚ	0	0	0	0	
2.	Liczba zakładów ZDR i ZZR na terenie gminy	Straż Pożarna WIOŚ	1	0	1	1	
Obszar interwencji – edukacja ekologiczna							
1.	Liczba festynów (konkursów) w zakresie edukacji ekologicznej	Urząd Gminy Chełm	b.d.	8	12	>0	
2.	Liczba działań edukacyjnych przeprowadzonych w szkołach na terenie gminy Chełm – liczba uczniów	szkoły	1202	1395	1377	>1202	

- poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika

- pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika

Spośród 62 zaproponowanych wskaźników, zmiana wartości większości została oceniona w trendzie pozytywnym (50 wskaźniki – 80,6%), co oznacza, iż w tych przypadkach zmniejszyła się presja na wykorzystanie zasobów środowiska lub/oraz zwiększyła się reakcja na problemy środowiskowe. Na terenie gminy Chełm istnieją jednak wciąż obszary, dla których postępuje presja na zasoby środowiska, gdyż zmianę wartości 12 wskaźników (19,4%) oceniono w trendzie negatywnym. Do negatywnie ocenionych zjawisk (wskaźników) należą:

- wzrost średniego dobowego natężenia ruchu na monitorowanych odcinkach drogi krajowej 12 oraz dróg wojewódzkich 812, 841i 843, przebiegających przez gminę Chełm;
- zły stan wód powierzchniowych;
- wzrost ilości wody sprzedanej gospodarstwom domowym;
- wzrost liczby bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe;
- wzrost ilości zebranych odpadów podczas likwidacji dzikich wysypisk śmieci;
- spadek poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia, przy osiągniętym wymaganym poziomie recyklingu;
- spadek ilości odpadów zebranych w PSZOK.

7 ANALIZA ŚRODOWISKOWA REALIZACJI POŚ – OPIS STANU POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKOWYCH

7.1. Jakość powietrza atmosferycznego

W zakresie jakości powietrza oraz emitowanych do niego zanieczyszczeń nie ma możliwości dokładnego oszacowania danych m.in. ze względu na brak punktów monitoringowych jakości powietrza na terenie gminy Chełm. W związku z tym analiza została oparta o dane udostępnione przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie i zawarte w „Ocenie jakości powietrza w województwie lubelskim za 2022 rok”. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11

grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu ocenę wykonano dla następujących substancji:

- ☐ benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, ołów, tlenek węgla, ozon, pył zawieszony PM10 i PM2,5, arsen, kadm, nikiel, benzo(a)piren dla kryteriów ochrony zdrowia oraz
- ☐ dwutlenek siarki, tlenki azotu, ozon dla kryteriów ochrony roślin.

Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza jest określenie klasy strefy dla danego zanieczyszczenia, oddzielnie ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin. W przypadku zanieczyszczeń, dla których standardy określone są dla dwu parametrów (czasów uśredniania), klasyfikacji dokonano dla każdego z nich, przyjmując ostateczną klasę dla zanieczyszczenia według mniej korzystnego parametru. O klasie strefy decydowały obszary o najwyższych stężeniach zanieczyszczenia na terenie strefy.

Tabela 5. Klasyfikacja strefy lubelskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	NO ₂	CO	BaP	C ₆ H ₆	Pb	As	Ni	Cd	PM10	PM2,5	O ₃
Strefa lubelska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1 ²⁾	A ¹⁾ /D2

Źródło: Ocena Jakości Powietrza w Województwie Lubelskim za 2023 r.

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

2) Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefy uzyskały klasę A

Zgodnie z aktualną „Roczną oceną powietrza w województwie lubelskim – raport wojewódzki za rok 2023” (GIOŚ RWMŚ w Lublinie, 2024) **na terenie gminy Chełm** ze względu na kryterium ochrony zdrowia **nie wyznaczono obszar przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu w powietrzu**. Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie lubelskim – raport wojewódzki za rok 2023” **na terenie gminy Chełm nie wyznaczono obszarów przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10 w powietrzu**.

7.2. Zagrożenie hałasem

Głównym źródłem hałasu kształtującym klimat akustyczny jest hałas drogowy, który generuje największą liczbę przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku. W latach 2022 - 2023 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził na terenie gminy Chełm pomiarów emisji hałasu komunikacyjnego.

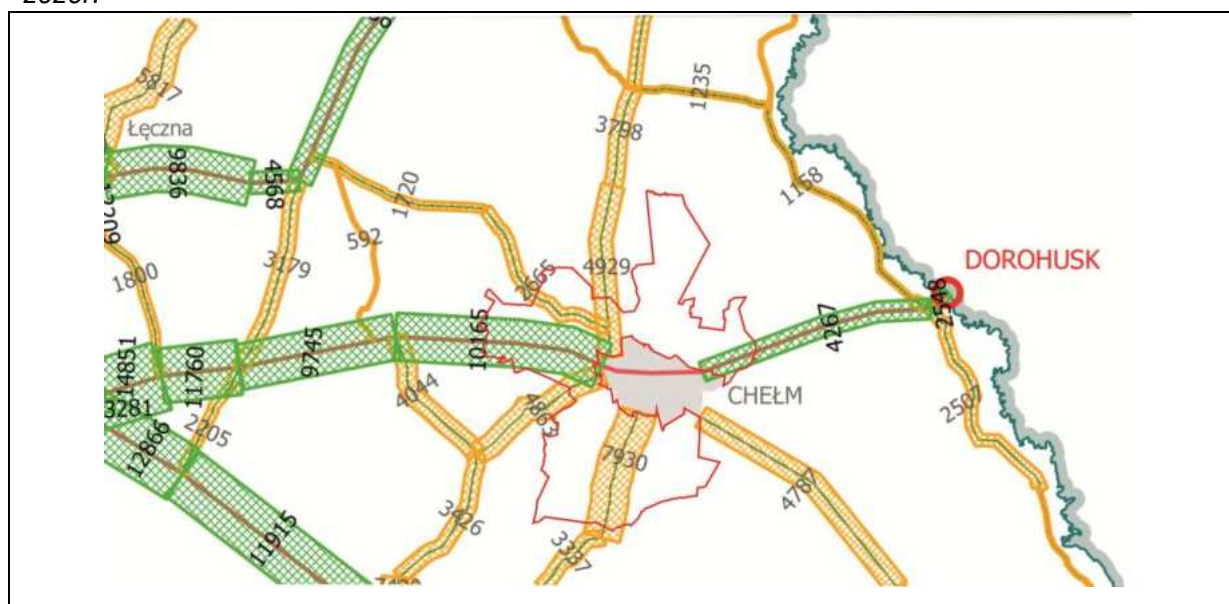
Na terenie kraju w odstępach 5-cio letnich przeprowadzany jest Generalny Pomiar Ruchu (GPR), obejmujący drogi krajowe oraz wojewódzkie, stanowiący podstawowe źródło informacji o ruchu drogowym w Polsce. Ostatni GPR przeprowadzony został w latach 2020/2021. Zgodnie z wynikami GPR największe natężenie ruchu pojazdów silnikowych na terenie gminy Chełm występuje na odcinku drogi krajowej nr 12 (odcinek Marynin - Chełm) i wynosi 10 165 poj./dobę, co w porównaniu do roku 2015 (8 640 poj./dobę) jest wielkością wyższą o ponad 1500 poj./dobę. Na analizowanych odcinkach dróg (za wyjątkiem DW 844 na odcinku Chełm - Białopole) odnotowano wzrost natężenia ruchu pojazdów silnikowych pomiędzy 2015 a 2020-2021 r. Mając na uwadze powyższe należy uznać, iż stan klimatu akustycznego wzdłuż analizowanych odcinków dróg na terenie gminy Chełm uległ pogorszeniu.

Tabela 6. Wyniki GPR przeprowadzonego dla dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Chełm w latach 2015 i 2020/2021

Nr drogi	Odcinek	Średnie dobowe natężenie ruchu	
		2015	2020/2021
DK 12	Marynin – Chełm	8640	10165
	Chełm - Okopy	5101	4267
DW812	Sawin – Chełm	4335	4929
	Chełm - Rejowiec	4309	4863
DW841	Wierzbica - Staw	2375	2665
DW843	Chełm - Wierzchowiny	7823	7930
DW844	Chełm - Białopole	5146	4878

źródło: opracowanie własne na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2015 i 2020-2021

Rycina 1. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych i wojewódzkich w 2020r.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-2020-2021>

Na terenie gminy Chełm znajduje się Akademicki Port Lotniczy w Deputyczach Królewskich, dla którego pomiary wykonał WIOŚ w Lublinie w ramach państwowego monitoringu środowiska. Wykonane pomiary nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu, co szczegółowo przedstawia tabela poniżej.

Tabela 7. Wyniki pomiarów hałasu lotniczego w okresie 2017 – 2018

Nazwa lotniska	Punkt pomiarowy	Doba pomiaru	Wartość L_{AeqN} [dB]	Wartość L_{AqD} [dB]	Przekroczenie L_{AeqD} [dB]
Akademicki Port Lotniczy w Deputyczach Królewskich	PP1, Deputycze Królewskie	2018-06-18	-	28,6	0,0

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie lubelskim w 2020 roku

Rycina 2. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu lotniczego w Deputyczach Królewskich

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie lubelskim w 2020 roku

7.3. Pole elektromagnetyczne

Zgodnie z aktualizowanym corocznie „Rejestrem zawierającym informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku” prowadzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na terenie gminy Chełm nie wyznaczono terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego. Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku.

W ostatnich latach nastąpiła zmiana przepisów wykonawczych w zakresie pól elektromagnetycznych, odnoszących się do dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, sposobu sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów oraz w zakresie prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wynoszą dla wysokich częstotliwości (stacji bazowych telefonii komórkowej) od 28 V/m do 61 V/m.

Od 2021 r. monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym rozporządzeniem - Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311).

Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Warszawie Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska prowadzi w ramach jednego z podsystemów Państwowego Monitoringu Środowiska pomiary poziomów promieniowania elektromagnetycznego w środowisku. Na terenie województwa lubelskiego, w roku 2023 wykonano pomiary w 75 punktach pomiarowych, z czego tylko w 34 punktach wartość zmierzona była wyższa od dolnego progu czułości sondy pomiarowej wynoszącego 0,5 V/m. Na terenie gminy Chełm znajduje się punkt pomiarowy w sieci monitoringu badawczego zlokalizowany - Stołpie 21. W 2021 roku zostało przeprowadzone badanie – wartość wskaźnika WM_E (poziom emisji pól

elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności) wyniosła 0,07. Wartość wskaźnika WM_E pozwala określić, czy zmierzone poziomy PEM (pola elektromagnetycznego) w tym punkcie wykazały przekroczenie wartości dopuszczalnych określonych w rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Dopuszczalne poziomy PEM uznaje się za dotrzymane, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WM_E nie przekracza wartości 1.

Tabela 8. Średnia arytmetyczna wartości PEM zmierzonych na terenie województwa lubelskiego w latach 2022-2023

	2022	2023
	Średnia [V/m]	Średnia [V/m]
Stała sieć monitoringu	0,57	0,55
Monitoring badawczy	0,36	0,34
W WOJEWÓDZTWIE	0,46	0,44

Źródło: Ocena poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2022-2023, opracowana na podstawie pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

Pomiary pól elektromagnetycznych wykonywane na terenie województwa lubelskiego w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych norm. Mierzone wartości natężenia PEM są dużo niższe od poziomów dopuszczalnych. Dokonując porównania wszystkich wyników pomiarów PEM na przestrzeni ostatnich lat nie obserwuje się znaczących zmian średnich poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Jednak nieustający rozwój telekomunikacji i zwiększająca się liczba stacji bazowych telefonii komórkowej (w tym wprowadzanie technologii 5G) są powodami, dla których badania monitoringowe PEM powinny być w dalszym ciągu wykonywane.

7.4. Gospodarowanie wodami

Wody powierzchniowe

Podstawową jednostką gospodarki wodnej (łącznie z ochroną środowiska) jest jednolita część wód (JCW). Prawo wodne dzieli jednolite części wód na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) oraz jednolite części wód podziemnych (JCWPd).

Zgodnie z podziałem dokonany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 roku w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 roku, poz.300) obszar gminy Chełm położony jest w granicach następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- JCWP RW200016267143299 – Udał;
- JCWP RW20001567143439 - Uherka do Garki;
- JCWP RW200015267143219 Udał do Krzywólki;
- JCWP RW20001567143472 - Rzeczka
- JCWP RW200015267143489 – Gdolanka;;
- JCWP RW200015267143469 – Lepitucha;
- JCWP RW20000624374 – Siennica;
- JCWP RW20001024389 – Rejka;
- JCWP RW2000267143499 – Uherka od Garki do ujścia;
- JCWP RW20001024529 - Mogilnica

Wszystkie jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) występujące na terenie gminy Chełm, są objęte monitoringiem w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. **Stan ogólny monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych w oceniony został jako ZŁY.**

Poniżej przedstawiono charakterystykę poszczególnych klas jakości dla stanu/potencjału ekologicznego stosowaną na cele oceny jakości wód powierzchniowych:

- Klasa 2 (stan dobry) - dobry stan oznacza, że występują jedynie niewielkie odchylenia od charakteru naturalnego. W przypadku zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oznacza to, że ich poziom powinien nie przekraczać stężeń określonych z wykorzystaniem danych o toksyczności ostrej i chronicznej. Struktura biocenoz i chemizm wód powinny niewiele odbiegać od warunków naturalnych. W zależności od typu cieku lub zbiornika może wystąpić przyspieszony wzrost glonów planktonicznych i zakwity. Ilość warstw bakteryjnych nie wpływa jednak negatywnie na fitobentos i makrofity, mogą natomiast występować zaniki pewnych grup i klas wiekowych ryb.
- Klasa 3 (stan umiarkowany) - umiarkowany stan oznacza, że występują umiarkowane odchylenia od charakteru naturalnego. Mogą występować stałe zakwity glonowe od czerwca do sierpnia, a także duże skupiska bakterii, wpływając negatywnie na rozwój pozostałych biocenoz. Biocenozy roślinne, glonowe i ryb odbiegają od stanu naturalnego w nieznacznym stopniu, lecz biocenozy bezkręgowców bentosowych są pozbawione taksonów referencyjnych dla danego typu wód. W populacjach ryb jest zaburzona struktura wiekowa.
- Klasa 4 (stan słaby) - słaby stan oznacza, że występują znaczne odchylenia od charakteru naturalnego. Występują zbiorowiska organizmów inne niż występowałyby w warunkach niezakłóconych.
- Klasa 5 (stan zły) - zły stan oznacza, że występują poważne odchylenia od stanu naturalnego. Znaczna część populacji typowych dla stanu niezakłóconego w ogóle nie występuje.

Zestawienie wyników monitoringu JCWP znajdujących się na terenie gminy Chełm przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 9. Klasyfikacja monitorowanych JCWP znajdujących się na terenie gminy Chełm

Nazwa JCWP	KLASA STANU / POTENCJAŁU EKOLOGICZNEGO	STAN CHEMICZNY	STAN OGÓLNY	Cel środowiskowy: Stan /potencjał ekologiczny	Cel środowiskowe : Stan chemiczny	Ocena ryzyka osiągnięcia celów środowiskowych do 2027 roku
Udał	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	dobry	zagrożona
Uherka do Garki	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	dobry	zagrożona
Udał do Krzywólki	umiarkowany	brak danych	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C]; pozostałe wskaźniki -	dobry	zagrożona

				II klasa jakości)		
Rzeczka	umiarkowany	brak danych	zły	dobry	dobry	zagrożona
Gdolanka	umiarkowany	brak danych	zły	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry	zagrożona
Lepietucha	staby	brak danych	zły	dobry	dobry	zagrożona
Siennica	umiarkowany	brak danych	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry	zagrożona
Rejka	umiarkowany	brak danych	zły	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry	zagrożona
Uherka od Garki do ujścia	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźnik - II klasa jakości)	dobry	zagrożona
Mogilnica	umiarkowany	dobry	zły	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dla złagodzonych wskaźników [związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

Zgodnie z danymi GIOŚ do najważniejszych zagrożeń jakości wód na terenie województwa lubelskiego należy zaliczyć: zrzuty punktowe ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych, zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe np. nieszczelne szamba) oraz nadmierny pobór wód.

Wody podziemne

Gmina Chełm położona jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) o numerze 91, której łączna powierzchnia wynosi 1073,8 km². Jedynie południowe i północno – zachodnie obrzeża znajdują się w obrębie JCWPd o numerze 90. Zasięg terytorialny jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) nr 91 i 90 przedstawia rycina poniżej.

Rycina 3. Zasięg terytorialny JCWPd 91 na tle gminy Chełm

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://mapy.geoportal.gov.pl>

Aktualna kompleksowa ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na terenie kraju, wykonana została przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB), według stanu na 2019 rok. Przeprowadzona ocena wykazała na DOBRY stan chemiczny i ilościowy jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 91, w obrębie której położona jest gmina Chełm.

Na terenie gminy Chełm brak jest wyznaczonych punktów badawczych jakości wód podziemnych funkcjonujących w ramach systemu monitoringu krajowego (Państwowego Monitoringu Środowiska). Najbliżej położone są punkty położone w mieście Chełm, gminie Rejowiec i mieście Rejowiec Fabryczny, gdzie odnotowano odpowiednio: III klasę jakości (wody umiarkowanej jakości), III klasę jakości oraz II klasę jakości (wody dobrej jakości).

7.5. Gospodarka wodno – ściekowa

Podmiotem zajmującym się gospodarką wodno-kanalizacyjną w Gminie Chełm jest Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmie. Zakład Wodociągów i Kanalizacji zajmuje się przede wszystkim zaopatrzeniem mieszkańców i podmiotów gospodarczych miasta Chełm, Gminy Chełm i Gminy Kamień w wodę. Jest to możliwe dzięki eksploatacji dwóch ujęć wody w Chełmie (Trubaków i Bariera), dwóch w Gminie Chełm (Pokrówka i Nowosiółki) oraz trzech w Gminie Kamień (Kamień, Wolawce, Rudolfin). Ponadto zakład przyjmuje i oczyszcza ścieki z terenu miasta Chełm i Gminy Chełm w oczyszczalni komunalnej zlokalizowanej przy ulicy Bieławin.

Tabela 10. Podstawowe parametry sieci wodociągowej na terenie gminy Chełm

parametr	Jedn.	2018	2022	2023
Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej	km	219,4	231,8	245,1
Liczba przyłączy do sieci wodociągowej	szt.	4028	4371	4463
liczba awarii sieć wodociągowej	szt	36	33	13
Liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	osoba	14 020	14 559	14 565
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca		42,3	30,2	29,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Gmina Chełm na dzień 31 grudnia 2023 r. posiadała 245,1km zbiorczej sieci wodociągowej, która pozwalała doprowadzić wodę do 4463 punktów oraz 38,74km zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej i obsługuje 885 punktów. W porównaniu do roku bazowego tj. 2018, długość sieci wodociągowej zwiększyła się o 25,7 km, co jest efektem przeprowadzanych w gminie Chełm inwestycji z zakresu gospodarki komunalnej.

Tabela 11. Podstawowe parametry sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Chełm

parametr	Jedn.	2018	2022	2023
Długość czynnej rozdzielczej sieci kanalizacyjnej	km	37,1	38,7	38,74
Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej	szt.	817	870	885
liczba awarii sieci kanalizacyjnej	szt	3	1	b.d
Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	osoba	3641	3890	3920

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Inwestycje w zakresie infrastruktury kanalizacyjnej pozwoliły na zwiększenie liczby mieszkańców korzystających ze zbiorczej sieci sanitarnej. W porównaniu do roku bazowego, obserwuje się stopniowy wzrost długości sieci kanalizacyjnej, która zwiększyła się o 1,64km, co jest dobrym sygnałem dla dalszego rozwoju gminy w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej.

Tabela 12. Podstawowe informacje o wodociągach i kanalizacji na terenie gminy Chełm

Wyszczególnienie		jedm. miary	Oddanych do eksploatacji		Ogółem stan na	
			2022r.	2023r.	31.12 2022 r.	31.12 2023 r.
stacje uzdatniania wody		szt.	0	0	2	2
zmodernizowane stacje uzdatniania wody		szt.	0	0	x	x
zbiorcza sieć wodociągowa		km	3	13,3	231,8	245,1
zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej		km	0,9	0,04	38,7	38,74
oczyszczalnia ścieków	Ilość obiektów	szt.	0	0	4	4
	przepustowość	m³/dobę	0	0	39,50	39,50
zmodernizowane zbiorcze oczyszczalnie ścieków		szt.	0	0	x	x
przydomowe indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków		szt.	0	152	717	869
Budynki mieszkalne podłączone do sieci	wodociągowej	szt.	88	194	4371	4657
	kanalizacyjnej	szt.	15	15	870	885
Sołectwa posiadające zbiorczą sieć	wodociągową	szt.	0	1	40	41
	kanalizacyjną	szt.	0	0	5	5
Sołectwa częściowo	zwodociągowane	szt.	x	x	0	0
	skanalizowane	szt.	x	x	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportów o stanie Gminy za rok 2022 i 2023

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności, w tym usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, należy, zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, do zadań własnych gminy. Podstawową formą gospodarki ściekowej jest wyposażenie aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków. W obszarze gminy, funkcjonuje aglomeracja Chełm, która w obecnym kształcie została ustanowiona w 2020 roku uchwałą Nr XXXVII/307/20 Rady Miasta Chełm z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Chełm. Aglomeracja o równoważnej liczbie mieszkańców RLM 100 926 obejmuje obecnie teren miasta oraz gminy Chełm z oczyszczalną ścieków "Bieławin", zlokalizowaną na terenie miasta Chełm (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 4 stycznia 2021r. poz. 33).

Rycina 4. Aglomeracja Chełm wyznaczona uchwałą Nr XXXVII/307/20 Rady Miasta Chełm z dnia 30 grudnia 2020

Źródło: Załącznik Nr 2 do uchwały XXXVII/307/20 Rady Miasta Chełm z dnia 30 grudnia 2020r.

Pomimo rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej oraz wzrostu ilości osób korzystających z sieci, zapotrzebowanie na media infrastrukturalne nadal jest duże. W obszarach rozproszonej zabudowy na terenie gminy, wobec braku kanalizacji oraz ekonomicznego uzasadnienia jej budowy, stosowane są zbiorniki bezodpływowe oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków.

7.6. Zasoby geologiczne

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego wynika, iż na dzień 31.12.2023 r. na terenie gminy Chełm znajdowało się 13 udokumentowanych złóż kopalin.

W okresie sprawozdawczym, w związku z włączeniem w granice administracyjne gminy Chełm obrębu Jagodne, w obszarze gminy znalazło się złożo „Jagodno”, położone do 2021 r. w gminie Sawin. Złożo kruszyw naturalnych (piasków i żwirów) KN 8313 „Jagodno” ma powierzchnię 0,59 ha i nie jest obecnie eksploatowane. W ostatnim okresie powiększeniu, o ok. 0,86 ha uległ teren złoża KN 15308 piasków i żwirów „Henrysin”.

Według stanu na koniec 2023 roku, obszary i tereny górnicze wyznaczone zostały dla 4 udokumentowanych złóż kopalin: Srebrzyszcze dz. 229 i 229/5 i Srebrzyszcze dz. 648, Henrysin – Pole A, Henrysin – Pole C.

Z uwagi na znaczne potrzeby związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi gmina Chełm realizuje zadania inwestycyjne przyczyniające się do stworzenia zorganizowanego systemu segregacji odpadów komunalnych. W tym celu poczyniono wiele inwestycji. W okresie objętym analizą tj. 2022–2023 dokonano zakupu pojemników na odpady komunalne w ilości 750 szt. W kolejnych latach planowane jest również bieżące zaopatrzenie właścicieli nieruchomości w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów oraz kompostowniki.

Według informacji udzielonych przez Urząd Gminy Chełm, na dzień 31.12.2023 r. systemem zbiórki odpadów komunalnych, na podstawie złożonych deklaracji, objętych było 13 727 mieszkańców gminy, co w porównaniu do liczby osób zamieszkałych na terenie gminy (według GUS – 14 964), jest wielkością znacznie odbiegającą od liczby osób wykazanych w deklaracjach.

Na terenie gminy do końca 2022 roku znajdowała się Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w miejscowości Srebrzyszcze, zarządzana przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Chełmie. Od 1 stycznia 2023 roku, w związku ze zmianą granic administracyjnych znajduje się na terenie miasta Chełm. Gmina Chełm posiada 1 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, tzw. PSZOK, zlokalizowany w miejscowości: Depułtycze Królewskie-Kolonia.

W 2023 roku z obszaru gminy Chełm odebrano i zebrano 3 378,75 Mg odpadów komunalnych. Wśród całej ilości odpadów komunalnych odebranych z obszaru gminy największą część stanowiły niesegregowane odpady komunalne – 1 495,12 Mg, co stanowiło niemal 1/2 wszystkich odpadów (44,3%). Szczegółowe dane dotyczące ilości odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Chełm w raportowanym okresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 13. Ilość odpadów komunalnych na terenie gminy Chełm w latach 2022-2023.

Rodzaj odpadów	Ilość w [Mg]	
	2022	2023
Pozostałe odpady komunalne (zmieszane)	1366,33	1495,12
Popiół z gospodarstw domowych	244,7	207,62
Szkło i opakowania ze szkła	350,24	385,5
Papier i tektura oraz opakowania z papieru i tektury	81,72	86,61
Tworzywa sztuczne i opakowania z tworzyw sztucznych	3,96	2,46
Opakowania z metali	7,04	6,22
Zmieszane odpady opakowaniowe	748,98	670,96
Odzież	0,34	0
Odpady wielkogabarytowe	67,94	110,82
Zużyte opony	99,51	118,93
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne w tym: świetlówki, baterie i akumulatory, urządzenia zawierające freon	11,36	12,89
Farby, tusze	0,02	0,0
Odpady ulegające biodegradacji	0,92	0
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	436,42	241,26
Odpady nie ulegające biodegradacji	0	40,16
RAZEM:	3419,48	3378,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2022 i 2023 rok

Na przestrzeni ostatnich 2 lat zauważa się minimalny spadek ilości odebranych odpadów przy jednoczesnym wzroście udziału zmieszanych odpadów komunalnych w ogólnej liczbie odpadów komunalnych odebranych.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia, w roku 2023 kształtował się na poziomie 37,16%. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania wyniósł – 0,66%, zaś poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych wyniósł 22,08%.

7.9. Zasoby przyrodnicze

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na terenie gminy Chełm występują następujące formy ochrony przyrody:

- rezerваты przyrody: Stawska Góra, Brzeźno, Bagno Serebryskie, Torfowisko Sobowice
- obszary NATURA 2000: Stawska Góra, Nowosiółki (Julianów), Torfowisko Sobowice, Siennica Różana, Torfowiska Chełmskie oraz Chełmskie Torfowiska Węglanowe;
- Chełmski Park Krajobrazowy;
- Chełmski Obszar Chronionego Krajobrazu:
- pomniki przyrody – 8 pomników przyrody
- użytki ekologiczne – 3 użytki ekologiczne

Powierzchnia obszarów chronionych na terenie gminy Chełm, od roku bazowego tj. 2018 uległa powiększeniu w związku ze zmianami administracyjnymi granic gminy i zajmuje 6 253,22 ha, co odpowiada niewiele ponad ¼ powierzchni gminy (28,47%). W analizowanym okresie nie powołano żadnych nowych obszarów i obiektów objętych ochroną przyrodniczą.

W analizowanym okresie nie ustanowiono żadnego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Z obszarów NATURA 2000 występujących na terenie gminy, w dalszym ciągu Obszar Natura 2000 Siennica Różana (PLH 060090) nie ma opracowanego takiego planu.

7.10. Zagrożenie poważnymi awariami

Według stanu na 31.12.2023r. na terenie gminy Chełm niezmiennie funkcjonował 1 zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej tzw. zakład dużego ryzyka (ZDR) tj. Baza paliw nr 13 w Zawadówce, PERN S.A w Płocku, z uwagi na występowanie substancji niebezpiecznych tj.: propylen, propan-butan, olej napędowy oraz olej Ekoterm magazynowanych w cysternach oraz zbiornikach naziemnych. W okresie sprawozdawczym nie wpłynęły nowe zgłoszenia zakładów o zwiększonym ryzyku oraz brak było informacji od Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej o zgłoszeń zakładów o dużym ryzyku w trybie art. 250 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.) na terenie gminy Chełm. Na terenie gminy Chełm nie odnotowano żadnych poważnych awarii w okresie objętym sprawozdaniem.

7.11. Edukacja ekologiczna

W latach 2022 – 2023 realizowano różnego rodzaju działania edukacyjne z zakresu edukacji ekologicznej poprzez konkursy, warsztaty, festyny, akcje, przy czym największą aktywnością w tym zakresie cechowały się placówki edukacyjne, przy wsparciu Urzędu Gminy Chełm. Szczegółowy zakres działań edukacyjnych prowadzonych na terenie gminy Chełm, przedstawiono w pkt 60 tabeli oceniającej stopień realizacji Programu.

8 Podsumowanie

Sporządzony Raport obrazuje analizę stanu środowiska na terenie gminy Chełm, podjęte działania w ramach poszczególnych obszarów interwencji oraz stopień realizacji „Programu ochrony środowiska dla gminy Chełm na lata 2020 - 2024 z perspektywą do 2028 roku” za lata 2022 – 2023. Przeprowadzona analiza i zapis zadań w harmonogramie rzeczowym Programu wskazuje, iż w latach 2022 – 2023 podjęto się realizacji 56 zadań wynikających z zapisów ww. Programu, realizując większość zadań dotyczących poszczególnych elementów ochrony środowiska zgodnie z

zamierzeniami inwestycyjnymi, tym samym osiągając podstawowe założone cele. Znaczna część zadań posiada charakter ciągły i jest realizowana na bieżąco. Są to głównie zadania administracyjne z zakresu opracowywania dokumentów planistycznych, informowania i edukowania społeczeństwa, działalności kontrolnej i monitoringowej.

Dokonując analizy zmiany wskaźników monitoringowych, zauważalne jest w których obszarach odnotowano poprawę, a gdzie należy zintensyfikować działania w celu zachowania środowiska w stanie nie pogorszonej lub lepszym.

W zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza odnotowano poprawę jakości w stosunku do roku bazowego. Uzyskano poprawę w zakresie zanieczyszczenia pyłem PM₁₀ i benzo(a)pirenu oraz pyłu PM_{2,5} w strefie lubelskiej (do której należy gmina Chełm). Nie odnotowano przekroczenia poziomu docelowego, co kwalifikuje strefę do klasy A.

W zakresie gospodarowania wodami oraz gospodarki wodno-ściekowej poczyniono inwestycje, które przyczyniają się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych. W okresie objętym sprawozdaniem zauważa się stopniowy wzrost inwestycji w obszarze infrastruktury wodno-sanitarnej. Są to działania szczególnie pożądane w obrębie analizowanego terenu, gdyż stanowią podstawę do rozwoju wszelkich innych obszarów, w tym w szczególności gospodarki (wpływając na umiejscowienie w danej lokalizacji nowych przedsiębiorstw) czy rozwoju funkcji turystycznych. Odpowiednio rozwinięta infrastruktura techniczna poprzez zaspokojenie potrzeb mieszkańców warunkuje lepszą jakość i komfort życia, decydując o atrakcyjności osiedleńczej danego obszaru. Jest to szczególnie istotne w kontekście postępującego wzrostu liczby mieszkańców na terenie gminy Chełm i związanej z tym konieczności zapewnienia im dogodnych warunków życiowych. Potrzeby w zakresie budowy, bądź rozbudowy sieciowej infrastruktury na obszarze wiejskim występują powszechnie zarówno w regionie jak i w całym kraju i są zaspokajane stopniowo, zgodnie z posiadanymi środkami i z ustalonymi przez społeczność i władze lokalne priorytetami. Pomimo rozwoju infrastruktury sanitarnej stan wód powierzchniowych jest nadal zły, co oznacza potrzebę zintensyfikowania działań w tym zakresie.

W zakresie pól elektromagnetycznych badania monitoringowe prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, wykazały, że średni poziom wyznaczony na podstawie wszystkich pomiarów wykonanych w roku 2023 na terenie województwa lubelskiego był znacznie niższy od wartości dopuszczalnej. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów, WIOŚ w Lublinie nie stwierdził istnienia obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie całego województwa lubelskiego. Prognozy wskazują na dotrzymanie obowiązujących norm środowiskowych także w najbliższych latach.

Z analizy danych w obszarze gospodarki odpadami można zauważyć wzrost ilości generowanych odpadów komunalnych przekazywanych przez gospodarstwa domowe do zagospodarowania. Realizowana na terenie gminy Chełm gospodarka odpadami komunalnymi nakierowana jest na tworzenie warunków właściwego zbierania odpadów w sposób selektywny oraz zagospodarowania odpadów, zapewniających osiągnięcie określonych przepisami poziomów recyklingu i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Z przedstawionych danych wynika, że gmina osiąga wymagane prawem poziomy recyklingu. Gmina zaangażowana jest w edukowanie mieszkańców, zwłaszcza tych najmłodszych w zakresie hierarchii postępowania z odpadami, dlatego należy mieć nadzieję, że uda się osiągnąć cel, którym jest nie tylko poprawna segregacja odpadów, ale zmniejszenie ilości wytworzonych odpadów.

Na terenie gminy powierzchnia obszarów oraz obiektów chronionych na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody, uległa powiększeniu o 200 ha w związku ze zmianami administracyjnymi granic gminy.

Obszarem, który wymaga największego zaangażowania ze strony władz gminy i jednostek organizacyjnych, jest edukacja ekologiczna. Dotychczasowe działania w tym zakresie koncentrowały się szczególnie na gospodarce odpadami i poprawie jakości powietrza i skierowane były głównie do najmłodszej części społeczeństwa. Wynika to po części z obowiązku osiągnięcia przez gminę określonych w przepisach prawa poziomów recyklingu odpadów. W związku z zagrożeniami wynikającymi ze zmian klimatu oraz rosnącej antropopresji, należy edukować społeczeństwo w zakresie ochrony wód, gleb, zagrożeń związanych z nadmiernym hałasem i natężeniem pól elektromagnetycznych.

W okresie raportowania na terenie gminy Chełm nie wystąpiła poważna awaria przemysłowa ani nie miało miejsca zdarzenie o znamionach poważnej awarii przemysłowej.

Podmioty wyznaczone do realizacji zadań zawartych w Programie pozyskiwały środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze europejskie: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego. Realizacja Programu niewątpliwie wymaga zarówno wysokiego wkładu finansowego, ale także czasu w celu poprawy jakości środowiska naturalnego w poszczególnych komponentach środowiskowych.

Ostatecznie realizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chełm za lata 2022 - 2023 ocenia się pozytywnie. Ocenę potwierdza przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie gminy. Wskazuje ona m.in. na wysoki stopień zwodociągowania i stopniowy wzrost stopnia skanalizowania, a co za tym idzie, znaczna liczba mieszkańców gminy ma dostęp i korzysta z infrastruktury zapewniającej poprawę jakości środowiska i komfortu życia. Odnotowano także osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu odpadów. Zaleca się kontynuację realizacji wyznaczonych zadań dla dalszej ochrony i sukcesywnej poprawy jakości środowiska.

Oceniając stan realizacji zadań zapisanych do realizacji na lata 2022 i 2023 w harmonogramie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chełm na lata 2020-2024 z perspektywą do roku 2028” należy stwierdzić, iż kształtuje się on na poziomie 95%, co jest bardzo dobrym wynikiem. Zadania są realizowane na bieżąco i znacząco przyczyniły się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy Chełm.

Spis rycin

- Rycina 1. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych i wojewódzkich w 2020r.
- Rycina 2. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu lotniczego w Deputyszach Królewskich
- Rycina 3. Zasięg terytorialny JCWPd 91 na tle gminy Chełm
- Rycina 4. Aglomeracja Chełm wyznaczona uchwałą Nr XXXVII/307/20 Rady Miasta Chełm z dnia 30 grudnia 2020
- Rycina 5. Udokumentowane złoża kopalin według stanu na dzień 31.12.2023r

Spis tabel

- Tabela 1. Procesy demograficzne w gminie Chełm w latach 2022 – 2023
- Tabela 2. Cele i kierunki interwencji działań określone w Programie ochrony środowiska dla gminy Chełm
- Tabela 3. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie ochrony środowiska dla gminy Chełm na lata 2020 – 2024 z perspektywą do roku 2028
- Tabela 4. Wskaźniki realizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Chełm
- Tabela 5. Klasyfikacja strefy lubelskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia
- Tabela 6. Wyniki GPR przeprowadzonego dla dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Chełm w latach 2015 i 2020/2021
- Tabela 7. Wyniki pomiarów hałasu lotniczego w okresie 2017 – 2018
- Tabela 8. Średnia arytmetyczna wartości PEM zmierzonych na terenie województwa lubelskiego w latach 2022-2023
- Tabela 9. Klasyfikacja monitorowanych JCWP znajdujących się na terenie gminy Chełm
- Tabela 10. Podstawowe parametry sieci wodociągowej na terenie gminy Chełm
- Tabela 11. Podstawowe parametry sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Chełm
- Tabela 12. Podstawowe informacje o wodociągach i kanalizacji na terenie gminy Chełm
- Tabela 13. Ilość odpadów komunalnych na terenie gminy Chełm w latach 2022-2023